

тинскѣ, успѣ да направи това на мѣсто по' слабо, каква то беше тогава Моравія.

Нѣ скоро слѣдъ това умрѣ Герой — Монаръ: всичката негова Монархія ся раздѣли на три и ослаби; жители-ти Моравскы можяхъ по' слободно да дншѣтъ, и, види ся, можяхъ съ всѣмъ да станѣтъ независими; нѣ не беше така работа-та. Франци-ти искахъ да ги привземѣтъ безъ оржжіе. Нѣмскы-ти и Франкскы-ти монаси ся спустнахъ връзъ тѣхъ на купове, като не знаяхъ нито языка имъ, нито обычаи-ты имъ. Тѣхно то иждивеніе, приходи-ти и дань-та на духовенство-то ся възложихъ на народа Моравскый. Тѣи приповѣдници, по'выше неучени, както казва Шлецеръ, можяхъ ли да истрѣбятъ народны-ты суевѣрства, като не знаяхъ народный языкъ? Кривы-ты имъ Ческы думы докарвахъ по' много смѣхъ въ народа, нежели наставленіе, за което трѣбва человекъ да е учень. Тѣи миссіонери покорявахъ свои-ты прозелиты, които носяхъ само имя-то Христіане, на Епископы-ты Баварскы, и съ това ся начала формално-то зависянье на тѣхъ странѣ отъ Германци-ты. Нѣмаше, что да ся прави; друго вѣроисповѣданіе на близо нѣмаше, зачто Българія беше още языческа; а да отврѣлятъ Латинщинѣ-тѣ, сир. да ся връжѣтъ къмъ идопоклонство-то, съ това щяхъ да привлещѣтъ войнѣ на странѣ-тѣ си, заради това Князове-ти и трѣпѣхъ до врѣмя.

Германскы-ти Господари начинахъ да преобрѣщатъ духовнѣ-тѣ зависимость въ гражданскѣ; искахъ отъ князове-ты Вассалскѣ покорность; усвояванье-то на Латинци-ты катадневни ся усиливаше; Князове-ти трѣпяхъ, зачто нѣмахъ дрѣзновенъ и безстрашенъ человекъ.

„Четырedesять години вися на шѣхъ-тѣ на Моравяне-ты тая Латинщина и Нѣмци ти, съ които тѣи не можяхъ да приказвать,“ — говори Шлецеръ, тогава ся сврши прѣобразованіе то на Българіѣ, и порастна младый князь Святополкъ „единъ отъ малцина-та великы человекци на IX столѣтіе.“ (Несторъ Шлец. II. стр. 436), на кого то дрѣзность-та, мѣжество-то, благоразуміе-то и проникнованье-то хвалятъ тогавашни-ти писатели. За такъвъ человекъ имаше нуждѣ Моравія за да ся избави отъ ногтѣ-ты на Латинщинѣ-тѣ на Нѣмци-ты. Подаренъ съ такъва свойства, Князь-тѣ видя свое-